

Christina Egelunds tale ved BUPL's kongres

Taler

Christina Egelund
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

28. november 2024

Sted

Nyborg Strand, Østerøvej 2, DK-
5800 Nyborg

1

Et spørgsmål om dannelse

Kære pædagoger,

5

Kære Elisa,

Tak for invitationen til jeres kongres.

10

Jeg vil gerne begynde med et citat fra én af de helt store europæiske tænkere. Jeg overvejede Bourdieu, men jeg tænkte, at ham er I nok træt af at høre om.

Så jeg er gået et par 100 år længere tilbage i historien til filosofen, Rousseau.

15

Helt tilbage i 1700'tallet gjorde han sig nemlig mange tanker om børns udvikling og læring. Han sagde blandt andet – og jeg citerer:

”Vi begynder at lære, idet vi begynder at leve. Vor opdragelse begynder med vor tilværelse”.

20

Vi taler ofte om begrebet ”dannelse”, når vi taler om uddannelse. Det er ret oplagt.

Børn og unge går i skole og på studier for at lære færdigheder. De skal kunne læse og skrive. Forstå fremmedsprog og løse ligninger.

25

Men vi håber samtidig også, at de kommer ud på den anden side af uddannelsessystemet med almen dannelse.

At de gennemgår en dannelsesproces, hvor de bliver i stand til at se ud over sig

selv mod noget, der er større: Historien, kulturen, naturen, samfundet og fællesskabet.

35 Men den dannelsesproces begynder ikke i folkeskolen. Børn dukker ikke op som blanke lærreder i 0. klasse, hvor lærerne står klar til at male på dem. De er allerede trådt ind i samfundet.

Den dannelsesproces begynder – med Rousseaus ord – når vi begynder at leve.

40 Og i Danmark lægges en stor del af grundstenene til den almene dannelse allerede i daginstitutionerne.

Et mikrokosmos

45 Når børn træder – eller kravler – ind i institutionslivet den første dag, er det for de fleste af dem deres første møde med et større forpligtende fællesskab, som ligger ud over den familie, de kender.

Der er andre børn med andre behov. Der er strukturer, aktiviteter, regler. Der er 50 sociale fællesskaber og de første venskaber. Og til at hjælpe dem og støtte dem i det her mikrokosmos står pædagogerne.

Hele vejen gennem børne- og ungdomslivet står pædagogerne klar til at støtte og 55 guide dem i deres udvikling. I deres rejse mod at blive dannede væsner, der kan tænke, spørge, lære og også evne at se udover sig selv.

En dygtig pædagog kan være med til at forme et børneliv. Kan være det, der gør 60 forskellen i ungdomslivet. Kan være den, der hjælper et menneske igennem en livskrise og tilbage på rette spor.

På samfundsniveau er pædagoger med til at forme hele generationer.

Derfor er det også utilfredsstillende, at pædagoguddannelsen i så mange år er 65 blevet underprioriteret politisk.

I BUPL har [I] fanget den lidt tidligere end os. I har efterspurgt forandringer på pædagoguddannelsen i lang tid. I har ventet. I har været tålmodige. I hvert fald mere tålmodige end man rimeligt kunne forvente.

70

Men I har også været tydelige i jeres ønsker. I vil have en bedre pædagoguddannelse. I vil have mere respekt omkring jeres vigtige fag og dygtigere pædagoger. Fordi det fortjener de danske børn, unge og udsatte.

75 Og tallene er på jeres side.

Søgningen til pædagoguddannelsen er faldet markant de seneste år. Frafaldet stiger.

80 Og det værste er næsten, at en stor del af dem, som gennemfører pædagoguddannelsen, ikke føler sig godt nok rustet til den virkelighed, der møder dem ude i daginstitutionerne, på skolerne og i specialtilbuddene.

Det siger sig selv, at det ikke er godt nok.

85

I al for lang tid har vi tilbudt lappeløsninger fra politisk hold, når det kommer til pædagoguddannelsen.

Men det slutter nu.

90

Vi har en plan

Den her regering har en samlet plan. Også selvom det ikke altid ser sådan ud, ifølge vores kritikere.

95

En vigtig del af den plan er, at vi ønsker at skabe bedre balance i vores uddannelsessystem.

100 Danmark har hundredvis af videregående uddannelsesmuligheder. Næsten tusind.

Det er ikke mulighederne, vi mangler. Men om få år kommer vi til at mangle unge, der kan søge ind på dem i takt med, at ungdomsårgangene bliver mindre.

105 Vi mærker allerede nu konturerne af en egentlig rekrutteringskrise på flere kerneområder i velfærdssamfundet, og det er vi nødt til at tage alvorligt.

Derfor er vi nødt til at indrette vores uddannelsessystem anderledes. Så de unge,
110 der er, fordeler sig bredt på de uddannelser, der er.

Det første skridt var at lave nogle forandringer på universitetsområdet. Det er
ikke alle, der klappede lige højt af det, men det var nødvendigt.

115 Nu er det tid til næste skridt. Derfor lægger vi op til en gennemgribende reform
af de professions- og erhvervsrettede uddannelser. Og pædagogerne spiller
selvfølgelig en helt central rolle her.

120 Vi skal have flere undervisningstimer, mindre hold, mere vejledning, bedre
praktik og en tættere kobling til virkeligheden. Uddannelsen skal sættes fri,
modulstrukturen skal afskaffes, og vi skal have fagene tilbage i fokus.

Ingen nyuddannede pædagoger skal stå tilbage med følelsen af
utilstrækkelighed, når de møder ind til første arbejdsdag.

125

Vi skal også sørge for flere uddannelsesveje og bedre muligheder for
efteruddannelse.

130 Vi skal gøre op med den idé, at man tager al uddannelse i begyndelsen af livet,
og i stedet skabe langt bedre muligheder for at man kan uddanne sig løbende
igennem hele arbejdslivet.

135 Vi ønsker blandt andet at oprette en ny professionsmasteruddannelse, som er på
niveau med universiteternes kandidatuddannelser og giver mulighed for at
videreuddanne sig inden for pædagogfaget, tæt på praksis.

Så erfarne pædagoger på den måde får bedre muligheder for at dygtiggøre og
specialisere sig inden for jeres faglighed. Så man kan udvikle og udfordre sig selv
fagligt gennem et helt arbejdsliv.

140

Tak til BUPL

I den forbindelse vil jeg også gerne kvittere jer BUPL og særligt dig, Elisa, for
jeres input og engagement i forbindelse med reformen.

145

Men også helt generelt i debatten om pædagogerne og pædagoguddannelsen.

150 BUPL er en vigtig stemme i samfundsdebatten. Og med Elisa i spidsen, som
turnerer land og rige rundt med din sag. Du står fast og taler pædagogfaget op,
hver gang chancen byder sig. Det har jeg kæmpe stor respekt for.

155 Og så er jeg i øvrigt glad for, at jeres inkluderende tilgang fra pædagogikken også
har smittet af på jeres politiske arbejde, så vi er flere partier, der får lov til at lege
med jer.

For vi har jo heldigvis det samme mål.

160 Vi ønsker gode børne- og ungdomsliv, understøttet af dygtige, fagligt stærke og
engagerede pædagoger.

165 Jer, der sidder her i dag, og alle jeres kollegaer rundt om i landet - I står med små
og store liv i hænderne hver eneste dag. Det kræver en kernefaglighed. Som skal
opbygges og dyrkes på pædagoguddannelsen.

Læringen, dannelsen og udviklingen starter, når vi begynder at leve – det har vi
vidst siden 1700'tallet.

170 Så det må også være på tide, vi får pædagogikken og kernefagligheden tilbage på
pædagoguddannelsen.

Jeg både håber og tror på, at vi med den her reform tager et vigtigt skridt på
vejen.

175 Tak for ordet.

Kilde
ufm.dk

180 **Kildetype**
Dokumentation på online medie

Tags
Moderaterne, Åbningstale

185 **Relateret**
Elisa Rimplers tale ved BUPL's kongres
28. november 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christina-egelunds-tale-ved-bupl-s-kongres>

190

195

200

205

210

215

220